

Utlåtande Rotel V (Dnr KS 2021/269)

Taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd

Revidering inklusive kristaxa med mera
Framställan från trafiknämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd enligt bilaga 2 och 3 till utlåtandet, fastställs att gälla från och med den 1 maj 2021.
2. Återbetalning av avgifter för upplåtelse för byggetableringar, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut den 11 maj 1998 § 9 (dnr 379/1998), upphävs från och med den 1 maj 2021.

Föredragande borgarrådet Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

Trafiknämnden har beslutat om ett förslag till ny taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd och har överlämnat ärendet till kommunfullmäktige för godkännande.

Trafiknämnden föreslår ett antal revideringar av den gällande taxan; dels tillägg i de allmänna bestämmelserna, dels avgiftsförändringar, dels nya kategorier, dels några övriga mindre justeringar. Förslagen läggs fram i syfte att bidra till utvecklingen av stadens offentliga platser och att möjliggöra nya verksamheter samt för att förbättra trafikkontorets service inom myndighetsutövning genom att göra taxan mer lättläst och förutsägbar. Det bidrar även till att effektivisera arbetet och säkerställa likställighet i handlägningsarbetet.

En sänkning av samtliga avgifter inom kategorin *Byggetablering* för att främja stora och små verksamheter inom byggsektorn föreslås. Den föreslagna sänkningen av avgifterna finansieras genom att möjligheten till reducering med 50 procent av avgiften för välskötta byggetableringar tas bort.

Avgiftskonstruktionen för fristående försäljningsbyggnader föreslås förändras. Den nya beräkningsmatrisen bedöms ge ökad tydlighet både vid handläggning och för näringsidkaren. Förändringen kommer generellt att sänka avgiften för mindre försäljningsbyggnader och höja avgiften för större försäljningsbyggnader.

Om en extraordinär händelse inträffar som föranleder att stadens krisledningsnämnd sammankallas, så ska denna nämnd kunna besluta om kristaxa för en eller flera av taxans kategorier. Kristaxa innebär att avgiften antingen halveras eller sätts till noll kronor.

Trafiknämnden har föreslagit att taxan ska gälla från den 1 juli 2021, men det är en fördel om taxan kan börja gälla tidigare och i detta beslut föreslås taxan börja gälla den 1 maj 2021.

Beredning

Ärendet har initierats av trafiknämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret betraktar trafiknämndens förslag till reviderad taxa för upplåtelse av offentlig plats som ett steg i den riktning som anges i budget för 2021 om förstärkt fokus på att bidra till näringslivets möjligheter att verka och växa i staden. Stadsledningskontoret ser också positivt på införandet av de föreslagna nya avgiftskategorierna som bedöms kunna bidra till stadens utveckling på ett positivt sätt.

Mina synpunkter

Stadens nämnder och bolag ska ha ett förstärkt fokus på att bidra till näringslivets möjligheter att verka och växa i staden. Målsättningen är att Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv. Som stöd för stadens verksamheter har en *Näringslivspolicy* tagits fram, som poängterar att näringslivet ska bemötas med god service, effektivitet och rättssäkerhet. För trafiknämnden innebär det bland annat att säkerställa att organisation och arbetssätt är näringslivsfrämjande och att medarbetare har god kunskap om företagets vardag och behov samt att

effektivisera och utveckla myndighetsutövningen till att bli mer tydlig och ändamålsenlig för företag, exempelvis vad gäller markupplåtelser.

Trafiknämndens förslag till reviderad taxa för upplåtelse av offentlig plats är ett ytterligare steg i den riktningen. Det gäller särskilt förändringen av beräkningen av avgifter för tillfälliga försäljningsbyggnader, som nu får en transparent, och därmed rättssäker, utformning och som leder till en differentiering av avgifterna som bör upplevas som mer rättvis.

Även det föreslagna borttagandet av möjligheten till återbetalning av halva avgiften för byggetableringar, vid god skötsel, ska ses i ljuset av att förenkla för företagen, genom att ta bort en inbyggd ekonomisk osäkerhetsfaktor. Även för trafiknämnden kommer borttagandet att innebära förbättrade möjligheter att göra mer träffsäkra prognoser för sina kostnader och därmed underlätta att planera sin verksamhet.

Jag ser också positivt på införandet av de föreslagna nya avgiftskategorierna som bedöms kunna bidra till stadens utveckling på ett positivt sätt. Jag vill särskilt lyfta fram de ökade möjligheterna till stadsodling, etableringar av Box park, samt avgiftsfrihet för icke kommersiella upplåtelser på sommargåtor och sommartorg. Värt att nämna är även den nya kategorin för modul för laddning av elfordon. Det underlättar för övergången till elfordon.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Avgifter
3. Avgiftsberäkning för försäljningsbyggnad

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att även fortsättningsvis undanta ideellt bedrivna stadsodling från avgift.
2. Att i övrigt godkänna kontorets förslag samt att anföra följande

Vi menar att ideellt bedrivna stadsodlingar tillför nytta till allmänheten och bedrivs helt utan ekonomisk vinning, och att det därför är orimligt att lägga på avgifter på sådana verksamheter. När 14 000 elsparkcyklar för privatekonomisk vinning avgiftsfritt kan placeras ut i stadens mest centrala delar ter sig detta förslag som särskilt utmanande. Det finns en uppenbar risk att avgiften, om än ”symbolisk”, skulle

leda till att existerande stadsodlingar läggs ner eftersom de helt saknar ekonomi. Att de aktiva eldsjälarna som trots problem med stölder och vandalism fortsätter att odla tillsammans dessutom ska avkrävas avgifter är inte rättvist. Att beslutet knappast kommer att locka till nya stadsodlingar torde också vara givet. Eftersom vi månar om dessa initiativ avvisar vi därför förslaget.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd enligt bilaga 2 och 3 till utlåtandet, fastställs att gälla från och med den 1 maj 2021.
2. Återbetalning av avgifter för upplåtelse för byggetableringar, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut den 11 maj 1998 § 9 (dnr 379/1998), upphävs från och med den 1 maj 2021.

Stockholm den 24 mars 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Daniel Helldén

Mats Larsson

Reservation anfördes av Sara Stenudd och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Vänsterpartiets reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Trafiknämnden föreslår ett antal revideringar av den gällande taxan; dels tillägg i de allmänna bestämmelserna, dels avgiftsförändringar, dels nya kategorier, dels några övriga mindre justeringar. Förslagen läggs fram i syfte att bidra till utvecklingen av stadens offentliga platser och att möjliggöra nya verksamheter samt för att förbättra trafikkontorets service inom myndighetsutövning genom att göra taxan mer lättläst och förutsägbar. Det bidrar även till att effektivisera arbetet och säkerställa likställighet i handlägningsarbetet.

En sänkning av samtliga avgifter inom kategorin *Byggetablering* för att främja stora och små verksamheter inom byggsektorn föreslås. Den föreslagna sänkningen av avgifterna finansieras genom att möjligheten till reduktion med 50 procent av avgiften för välskötta byggetableringar tas bort.

Avgiftskonstruktionen för fristående försäljningsbyggnader föreslås förändras. Den nya beräkningsmatrisen bedöms ge ökad tydlighet både vid handläggning och för näringsidkaren. Förändringen kommer generellt att sänka avgiften för mindre försäljningsbyggnader och höja avgiften för större försäljningsbyggnader.

Om en extraordinär händelse inträffar som föranleder att stadens krisledningsnämnd sammankallas, så ska denna nämnd kunna besluta om kristaxa för en eller flera av taxans kategorier. Kristaxa innebär att avgiften antingen halveras eller sätts till noll kronor.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 februari 2021 följande.

1. Trafiknämnden godkänner kontorets förslag till revidering av avgifter för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.
2. Trafiknämnden hemställer kommunfullmäktige att upphäva kommunfullmäktiges beslut den 11 maj 1998 § 9 (dnr 379/1998) från och med den 1 juli 2021.
3. Trafiknämnden överlämnar ärendet till kommunfullmäktige för godkännande av Bilaga 1. Avgifter och Bilaga 2. Avgiftsberäkning för

försäljningsbyggnad. Båda godkännanden att gälla från och med den 1 juli 2021.

Reservation anfördes av Rikard Warlenius m.fl. (V), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Malin Ericson (Fi) som instämde i reservationen från Rikard Warlenius m.fl. (V).

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 2 november 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Stadens taxa för upplåtelse av offentlig plats är i kontinuerligt behov av förändring och utveckling för att möta medborgarnas och näringslivets behov. I revideringen föreslår kontoret därför att nya kategorier skapas för att främja initiativ som kan höja vistelsevärden inom staden samt skapa nya möjligheter för företagande att utvecklas. Gemensamt kan föreslagna förändringar bidra till att skapa mer levande och trygga offentliga rum.

Taxan behöver göras mer lättläst med förändringar som bidrar till ökad likställighet och fortsatt utveckling av kontorets myndighetsutövning. Utifrån detta perspektiv föreslås ett antal mindre förändringar av nuvarande avgifter och kategorier samt en ny beräkningsmatris för försäljningsbyggnader. Nuvarande beräkningsmatris är förlegad och svår att hantera på ett likartat sätt i handläggningen. Avgiften baseras främst på läge och tar liten hänsyn till hur mycket av den offentliga platsen som tas i anspråk.

Taxan är i grunden stadens verktyg för ekonomisk ersättning i samband med upplåtelse av offentlig plats på den mark staden förvaltar. Om staden beslutat att ta ut avgift för en viss typ av upplåtelse är det taxan som avgör vilken avgift som skall tas ut.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontoret i samråd med, eller i konsultation med; näringslivsaktörer, City i samverkan, Malmö stad, Göteborgs stad och stadsledningskontoret.

Avgifter

Den så kallade avgiftslagen, Lag (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats m.m., ger kommunen rätt att ta ut avgift i samband med upplåtelse av offentlig plats. Lagen säger att om ett tillstånd enligt ordningslagen (1993:1617) lämnats av polismyndigheten, får kommunen ta ut ersättning för användning av offentlig plats som står under kommunens förvaltning. Grunder för beräkning av avgiften skall enligt avgiftslagen beslutas av kommunfullmäktige.

Det framgår vilka avgifter som är momsbelagda enligt mervärdesskattelagen i taxan. En genomgång av samtliga avgifter har gjorts av stadsledningskontoret.

Taxans struktur

Taxan består av ett antal kategorier med avgifter fördelade inom sex rubriker: Försäljning, Reklam och information, Evenemang, Byggverksamhet, Anläggningar och byggnader samt Infrastruktur. Utöver detta finns även den beräkningsmatris som används för att beräkna avgiften för försäljningsbyggnader. Övergripande bestämmelser gällande avgifterna i taxan återfinns i Allmänna bestämmelser.

Allmänna bestämmelser

Inom allmänna bestämmelser regleras hur avgifter tas ut samt de fall där upplåtelsen inte anses överensstämma med någon av de existerande avgifterna. Här regleras även det zonsystem som används för att differentiera avgifterna inom staden.

Zonsystemet

Staden är indelad i fem zoner A, B, C, D och W baserat på platsens attraktivitet och förutsättningar. Zonerna avgör vilken avgiftsnivå upplåtelsen sätts till. Upplåtelse i zon A har högst avgift för att sedan, i de flesta fall, minska i zon B-D. Zon W gäller endast upplåtelse inom rubrikerna Försäljning och Evenemang. Syftet med zon W är att skapa incitament för att aktivera oattraktiva eller otrygga platser genom att sätta avgiften till noll kronor för upplåtelse inom ovanstående rubriker.

Huvudsyftesprincipen

Taxan består som nämnts ovan av sex rubriker med ett antal olika avgifter vardera. Vilken rubrik i taxan som upplåtelsen ska handläggas utifrån avgörs genom frågeställningen ”Vad är huvudsyftet med upplåtelsen?” enligt följande:

Steg 1:

Upplåtelsen definieras av kontoret som tillhörande en av taxans rubriker baserat på dess huvudsyfte. Här placeras alltså en upplåtelse för uteservering under rubriken försäljning.

Steg 2:

Samtliga kategorier med respektive avgifter inom vald rubrik är möjliga att tillämpa på upplåtelsen beroende på dess omfattning. Exempelvis kan avgifterna för fristående försäljningsbyggnad samt serveringsyta användas för en upplåtelse av en kiosk med tillhörande uteservering.

Analys och konsekvenser

Föreslagna förändringar

I denna revidering av stadens taxa föreslås förändringar av allmänna bestämmelser, beräkningsmatrisen för försäljningsbyggnader samt införande eller förändring av ett antal kategorier med respektive avgifter. Nedan beskrivs föreslagna revideringar.

Förändringar av allmänna bestämmelser

Två nya paragrafer föreslås till allmänna bestämmelser, den första möjliggör att avgiften för evenemang och utsmckning på av staden beslutade sommargångator och sommartorg kan sättas till noll. Detta gäller avgiften för evenemang utan marknadsföringssyfte eller inträdesavgift. Kontoret vill uppmuntra privata aktörer att bidra till levande och attraktiva offentliga rum där det finns goda förutsättningar för vistelse.

Ny paragraf – 6 § Avgiftsbefriade upplåtelse på sommar- och vinterplatser

Inom av staden fastställda sommar- och vinterplatser sätts avgiften till noll för de två kategorierna Evenemang och Utsmyckning.

Den andra nya paragrafen innebär att en kristaxa införs i taxan. En kris som föranleder att stadens krisledningsnämnd sammankallas innebär att denna nämnd kan

besluta om kristaxa för en eller flera kategorier i taxan under beslutad period och gäller endast under en pågående kris.

Beslut om kristaxa innebär att avgiften för utvalda kategorier kan sänkas med 50 procent eller att avgiften sätts till noll. Paragrafen syftar till att korta beslutsprocesser för att vid kris direkt kunna möjliggöra stöd till olika verksamheter.

Ny paragraf – § 9 *Krisledningsnämnd*

Vid extraordinär händelse ges Trafiknämnden (i förkommande fall Krisledningsnämnden) rätt att besluta att en av nedanstående kristaxor ska gälla, under beslutad tidsangiven period, för en eller flera kategorier.*

Kristaxa A – för beslutade kategorier sänks avgiften med 50 procent.

Kristaxa B – för beslutade kategorier sätts avgiften till noll.

**En extraordinär händelse är en sådan händelse som avviker från det normala.*

Den innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner samt kräver skyndsamma insatser av staden. (def. enl. 3§ KrNs reglemente, motsv 1 kap 4§ lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap)

Försäljning

Fristående försäljningsbyggnad

Det har under en längre tid varit kontorets avsikt att förändra avgiftsberäkningen i denna kategori, primärt kiosker, från nuvarande beräkningsmatrix till en beräkningsmatrix som till större del baseras på försäljningsbyggnadens storlek. Förslaget är i grunden till för att skapa en mer rättvis avgiftsberäkning av försäljningsbyggnader där läge och storlek är avgiftsgrundande. I dagsläget baseras avgiften för försäljningsbyggnader framför allt på kriterier som utgår från läge och attraktivitet samt byggnadens beskaffenhet.

Beräkningsmatrixen är, utöver detta, onödigt komplicerad vilket inverkar negativt på handläggning och likställighet från kontorets sida samt läsbarhet externt. Det är i dagsläget mycket svårt att förutse vilken avgift en planerad försäljningsbyggnad kan komma att få. Sammantaget kan denna service förbättras avsevärt för samtliga aktörer i tillståndskedjan.

Att samma beräkningsmatrix använts i över 10 år har gjort det svårt att hitta en ny modell, som både innebär att syftet med förändringen uppnås men samtidigt inte förändrar villkoren för redan existerande försäljningsbyggnader för mycket. Det finns idag ett antal försäljningsbyggnader med mycket varierande storlek som på grund av att de ligger inom samma geografiska zon samt med liknande närområde, har i princip samma avgift. Förslagen förändring kommer att generellt sänka avgiften för mindre försäljningsbyggnader och höja avgiften för större försäljningsbyggnader. Övergripande har ambitionen varit att hålla en intäktsneutralitet för kategorin samt att i så hög utsträckning som möjligt undvika större påverkan på enskilda näringsidkare.

Nuläge:

- Drygt 120 fristående försäljningsbyggnader upplåts med polistillstånd i Stockholm idag.

- Av dessa finns det ca 30 försäljningsbyggnader som är större än 35 m² och som har en avgift i samma nivå som betydligt mindre försäljningsbyggnader inom samma område.

- Nuvarande beräkningsmatris tar endast storlek i beaktande om försäljningsbyggnaden är mindre än 10 m².
- Nuvarande beräkningsmatris består av sju rubriker med upp till fem alternativa avgifter inom varje, vilket försvårar läsbarhet och samstämmiga beräkningar.

Förslag på ny beräkningsmatris för fristående försäljningsbyggnad, se *Bilaga 2. Avgiftsberäkning för försäljningsbyggnad:*

- Antalet rubriker i beräkningsmatrisen reduceras till fyra genom att ta bort avgifter som sällan används och slå ihop liknande avgifter med varandra.

- Avgiften som erhålls efter beräkningen reduceras eller höjs utifrån försäljningsbyggnadens storlek enligt följande:

- < 10 m² sänks med 40 %
- 10-20 m² sänks med 15 %
- 20-35 m² förändras inte
- > 35 m² höjs med 20 %

En majoritet av försäljningsbyggnaderna finns inom spannet 20-35 m² och cirka 30 försäljningsbyggnader finns i respektive spann som sänks med 15 % respektive höjs med 20 %.

- Endast ett fåtal försäljningsbyggnader är mindre än 10 m². Dessa kommer med förslaget att få en avgift i nivå med den avgift de har idag, eftersom redan dagens beräkningsmatris tar hänsyn till storleken för de försäljningsbyggnader som är mindre än 10 m².

Samtliga befintliga försäljningsbyggnader har testräknats utifrån den nya beräkningsmatrisen. Sammantaget får över hälften av alla försäljningsbyggnader en sänkt avgift. En femtedel får en avgiftshöjning med mer än 10 %, för hälften av dessa understiger höjningen 1 000 kr i månaden. Endast 12 försäljningsbyggnader får en avgiftshöjning om mer än 1 500 kr i månaden och i dessa fall föreslås en stegvis höjning av avgiften. Den stegvisa höjningen innebär att avgiften höjs med en tredjedel av den totala avgiftsökningen under en treårsperiod, för att mildra effekterna för den enskilda näringsidkaren i så hög utsträckning som möjligt.

Den föreslagna beräkningsmatrisen är konstruerad så att den enkelt ska gå att förändra i kommande revideringar, för att över tid nå en bättre fördelning av respektive avgiftsgrundande kriterium; läge och storlek.

Box park

En ny kategori för box park föreslås, ett koncept innehållandes exempelvis affärer och restauranger inom en modulkonstruktion ofta byggd av containers. Flexibiliteten i konstruktionen och dess semi-tillfälliga karaktär gör det möjligt att aktivera ytor inom staden som i annat fall inte kan bebyggas. Denna typ av koncept kan användas vid platssamverkan och skapar nya möjligheter för stadens näringsliv att bidra till attraktiva offentliga rum. Modulerna kan staplas ovanpå varandra men avgiften avser den yta på marken som tas i anspråk.

- Ny kategori – *Box park*
- A-zon – 2 500 kr/m² och år
- B-zon – 2 000 kr/m² och år
- C-zon – 1 500 kr/m² och år
- D-zon – 1 000 kr/m² och år

Service riktad utåt

Denna kategori utgår då huvudsyftesprincipen i nuvarande taxa och i föreslagen revidering kan kombinera kategorierna uteservering och försäljning vilket inte var fallet i taxan som togs 2018. Detta är alltså endast en formellförändring för att öka taxans läsbarhet, utan ekonomisk påverkan.

Reklam och information

Informationsskylt

Stadens förvaltningar föreslås ges möjlighet att utan avgift placera ut informationsskyltar för olika ändamål. Vikten av att snabbt nå ut med tillfällig information från staden till medborgare har under rådande omständigheter ökat markant. I dagens taxa finns inte möjligheten för stadens förvaltningar att utan avgift tillfälligt nå ut med information vilket nu möjliggörs för att minimera hinder eller undvika förseningar av informationsinsatser.

- Ny avgift – *Informationsskylt*
- Avgiftsfritt för stadens förvaltningar

Utsmyckning

Stadens förvaltningar föreslås ges möjlighet att utan avgift placera ut konstverk och utsmyckning. Med dagens taxa finns inte den möjligheten varför förslaget tagits fram för att skapa incitament till ökat samarbete mellan olika delar av staden. Kontoret vill med detta även underlätta för projekt som syftar till att främja vistelsekvaliteter och upplevd trygghet i det offentliga rummet.

Kontoret avser, i linje med ovan nämnt resonemang, även möjliggöra för näringslivet och andra aktörer att bidra till en attraktiv närmiljö genom att sänka avgiften för utsmyckning. Detta kan exempelvis gälla tillfälliga konstverk eller installationer.

- Nya avgifter – *Utsmyckning*
- A-B-zon – 20 kr per plats och dygn
- C-D-zon – 10 kr per plats och dygn
- Avgiftsfritt för stadens förvaltningar

Evenemang och film

Rubriken Evenemang föreslås byta namn till Evenemang och film. I taxan finns det en rubrik och en kategori vid namn Evenemang, förslaget innebär att taxan blir mer lättläst och har ingen ytterligare påverkan.

Byggverksamhet

Fristående redskap/motordrivet fordon

Kategorin *Fristående redskap/motordrivet fordon* stryks och införlivas i *Fristående objekt* samt byter därmed namn till *Fristående objekt/fordon*.

I dagens taxa är metoden att räkna fram avgiften för kategorin *Fristående redskap/motordrivet fordon* en avvikelse i strävan att, genom taxan, ta ut avgift för den yta och tid som den offentliga platsen tas i anspråk. Att införliva *Fristående redskap/motordrivet fordon* i *Fristående objekt* (container mm.) bidrar till en ökad likabehandling, förenklad handläggning och är ett steg mot en stringent och lättläst taxa.

Nuvarande kategori möjliggör uppställning mellan 1-5 dygn eller 5 dygn inom 5 veckor till en klumpavgift om 1 058 kr. Resultatet har visat sig innebära att sökande ansöker för maximalt antal dygn men anger ofta i ansökan att endast ett eller två av dessa dygn kommer att användas. En majoritet av tidsperioden för utfärdade tillstånd

används inte, möjligheten för kontroll försämras och en plats kan låsas upp efter det att arbetet är avklarat.

- Ny kategori – *Fristående objekt/fordon*
- A-zon – 12 kr/m² och dygn
- B-zon – 7 kr/m² och dygn
- C-D-zon – 3 kr/m² och dygn

Byggetablering

Kontoret föreslår en sänkning av samtliga avgifter inom kategorin

Byggetablering för att främja stora och små verksamheter inom byggsektorn. Sänkta avgifter underlättar för projekt där stora ytor måste tas i anspråk samt kan stödja mindre projekt hos privatpersoner eller mindre företag.

Den föreslagna sänkningen av avgifterna finansieras genom att möjligheten till reducering med 50 % av avgiften för välskötta byggetableringar tas bort från och med den 1 juli 2021. Tillståndsgivna byggetableringar med startdatum fram till och med den 30 juni 2021 påverkas inte av förändringen.

Möjligheten till reducerad avgift har funnits i staden sedan 1998 och infördes för att bidra till bättre skötta byggetableringar. Utfallet visar dock att endast ett mindre antal byggetableringar per år försöker och uppfyller de krav som ställts. Möjligheten till reducerad avgift fungerar inte som det positiva incitament det var tänkt, utan kontoret är fortfarande beroende av att Polismyndigheten agerar när villkoren för polistillstånd bryts eller det helt saknas tillstånd. Möjligheten till reducering har istället inneburit en stor osäkerhet för byggföretagens och kontorets ekonomiska prognoser. För byggföretagens del innebär det att det är omöjligt att förutse den totala kostnaden för en byggetablering. För större byggetableringar, som pågår under längre tid, kan det röra sig om flera miljoner kronor i möjlig återbetalning. För kontorets del innebär osäkerheten att medel som skulle kunna användas till annan verksamhet istället budgeteras för eventuella återbetalningar, som många gånger uteblir.

Kontoret föreslår därför att avgiften för byggetableringar sänks med ett belopp som motsvarar de återbetalningar som kontoret gjort i snitt de senaste 6 åren. Det innebär en sänkning med mellan 200 och 600 kr/m² beroende på avgiftszon.

- Nya avgifter – *Byggetablering*
- A-zon – 3 709 kr/m² och år
- B-zon – 2 117 kr/m² och år
- C-D-zon – 1 067 kr/m² och år

Anläggningar och byggnader

Modul för laddning av elfordon

Teknikutvecklingen inom laddinfrastruktur går snabbt fram och i dagsläget finns möjligheten att tillhandahålla upp till ultrasnabb laddning genom moduler som placeras direkt på marken utan krav på schakt. Även om marknaden för laddinfrastruktur fortfarande är i ett tidigt stadium bör staden vara förberedd för att möjliggöra alla former av laddinfrastruktur.

- Ny kategori – *Modul för laddning av elfordon*
- A-zon – 2 000 kr/m² och år
- B-zon – 1 500 kr/m² och år
- C-zon – 1 000 kr/m² och år
- D-zon – 500 kr/m² och år

Stadsodling

En ny kategori för stadsodling gör det möjligt att skapa en mindre odling i närområdet eller aktivera en otrygg eller bortglömd plats. Odlingen ska vara öppen för alla medborgare. Kategorin är tänkt att vara ett incitament för lokalt engagemang där kunskap om närområdet kan tas till vara. Som ett led i kontorets arbete med att bidra till goda möjligheter för stadsodling tas endast en låg avgift, av mer symbolisk karaktär, ut.

- Ny kategori – *Stadsodling*
- *Mindre än 6 kvm*
- Ingen avgift
- *Större än 6 kvm*
- A-zon – 30 kr/m² och år
- B-zon – 20 kr/m² och år
- C-D-zon – 15 kr/m² och år
- Minimavgift: 200 kr/år
- Avgiftsfritt för stadens förvaltningar

Ekonomi

Kontorets utgångspunkt i revideringen har varit att förändringar i befintliga kategorier ska vara intäktsneutrala i så hög uträkning som möjligt. Nedan beskrivs först de förändringar som väntas ge störst ekonomisk påverkan, därefter de förändringar som väntas innebära en marginell ekonomiska påverkan.

Större förändringar

§ 9 Krisledningsnämnd

Ekonomiska konsekvenser av krisledningsnämndens beslut att under pågående kris införa kristaxa är helt beroende av vilka kategorier som berörs samt beslutets tidsperiod. Det är därför i dagsläget inte möjligt för kontoret att förutse kommande intäktsbortfall som en konsekvens av kristaxan.

Försäljningsbyggnad

Samtliga befintliga försäljningsbyggnader har testberäknats med hjälp av den föreslagna matrisen. Resultatet visar på ett totalt intäktsbortfall om cirka 400 000 kr under kommande treårsperiod. Tillståndspanoden för försäljningsbyggnader löper på tre år vilket innebär att föreslagen beräkningsmatris i en stor majoritet av fallen kommer att tillämpas först 2022 och framåt. Trots att förändringen innebär minskade intäkter anser kontoret att den är motiverad. Att hitta en fullständigt kostnadsneutral förändring är inte möjligt då ett av målen är att försäljningsbyggnadens storlek ska spela större roll vid avgiftsberäkningen. Bedömningsmatrisen behöver även förenklas för att vara enklare att tillämpa i handläggningen och enklare att förstå för näringsidkare.

Box park

I dagsläget finns inte någon förekomst av denna verksamhet på offentlig plats. Föreslagen avgift innebär att en etablering kan generera en intäktsökning om mellan 200 000-700 000 kr mot bakgrund av att dessa verksamheter generellt har ett stort markanspråk.

Mindre förändringar

Nedanstående förändringar förväntas sammantaget generera en intäktsökning om uppskattningsvis 500 000 kr per år.

6 § Avgiftsbefriade upplåtelser på sommargåtor och sommartorg

Privata initiativ till evenemang på sommargåtor och sommartorg har historiskt varit i minoritet. En övervägande del av genomförda evenemang har genomförts i stadens regi. Detsamma gäller för utsmyckning på dessa platser där det lokala engagemanget främst gällt tillfälliga parker. Totalt väntas därför intäktsförändringen vara marginell.

Informationsskylt

Kategorin har tidigare inte används för att hantera informationsinsatser från staden. Förändringen innebär därför ingen intäktsförändring.

Utsmyckning

Kategorin har sedan den infördes vid den senaste revideringen används mycket sparsamt. Totalt förväntas intäktsförändringen vara marginell.

Fristående objekt/fordon

En genomgång av den befintliga kategori som föreslås utgå, *Fristående redskap/motordrivet fordon*, visar att en majoritet av upplåtelseerna gäller så kallade mobilkranar. Föreslagen förändring innebär en något sänkt avgift i D- och C-zon, likvärdig avgift i B-zon samt en förhöjd avgift i A-zon. Mindre fordon kommer generellt att få en något sänkt avgift. Totalt förväntas intäktsförändringen vara marginell.

Byggetableringar

I och med förslaget att avgiften för samtliga byggetableringar totalt sett sänks med motsvarande belopp för intäktsbortfallet av reduceringarna förväntas intäktsbortfallet vara marginellt.

Modul för laddning av elfordon

I dagsläget finns inte någon förekomst av denna verksamhet på offentlig plats. Marknaden befinner sig i en utvecklingsfas där det kommande år kan förväntas att viss etablering kan genomföras. Initialt förväntas därför intäktsförändringen vara marginell.

Stadsodling

Verksamheter av denna typ har främst bedrivits på kvartersmark. Mot bakgrund av detta samt föreslagen avgiftsnivå förväntas intäktsförändringen vara marginell.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret har fokuserat på två kompletterande utvecklingsområden för att stödja stadens näringsliv och lokala engagemang. Dels att möjliggöra nya typer av verksamheter på offentlig plats och dels att stärka myndighetsutövningen i handläggningen av dessa ärenden.

Stadens utveckling och näringslivets innovationstakt går snabbt framåt och taxan för upplåtelser av offentlig plats behöver därför löpande revideras för att vara aktuell. Nya kategorier föreslås, liksom förändringar i befintliga, som ett resultat av att nya behov har identifierats.

På ett övergripande plan har taxan anpassats för att främja en förbättrad service mot invånare och företag. Genom att förenkla taxan ökar läsbarheten och transparensen i tillståndsprocessen. Det bidrar även till att effektivisera arbetet inom kontoret och säkerställa likställighet i handlägningsarbetet.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att trafiknämnden godkänner förslaget till reviderad taxa för upplåtelse av offentlig plats som följer av tjänsteutlåtandet samt tillhörande bilagor.

Beredning

Ärendet har initierats av trafiknämnden och remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget för 2021 framgår att stadens nämnder och bolag ska ha ett förstärkt fokus på att bidra till näringslivets möjligheter att verka och växa i staden. Stadens målsättning är att Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv. Som stöd för stadens verksamheter har en *Näringslivspolitik* tagits fram, som bland annat poängterar att näringslivet ska bemötas med god service, effektivitet och rättssäkerhet. För trafiknämnden innebär det bland annat att säkerställa att organisation och arbetssätt är näringslivsfrämjande och att medarbetare har god kunskap om företagets vardag och behov samt att effektivisera och utveckla myndighetsutövningen till att bli mer tydlig och ändamålsenlig för företag, exempelvis vad gäller markupplåtelser.

Stadsledningskontoret betraktar trafiknämndens förslag till reviderad taxa för upplåtelse av offentlig plats som ett steg i den riktning som anges i budget för 2021. Det gäller särskilt den genomgripande förändringen av beräkningen av avgifter för tillfälliga försäljningsbyggnader, som nu har en transparent, och därmed rättssäker, utformning och som leder till en differentiering av avgifterna som bör upplevas som mer rättvis. Även det föreslagna borttagandet av möjligheten till återbetalning av halva avgiften för byggetableringar, vid god skötsel, ska ses i ljuset av att förenkla för företagen, genom att ta bort en inbyggd ekonomisk osäkerhetsfaktor. Även för trafiknämnden kommer borttagandet att innebära förbättrade möjlighet att göra mer träffsäkra prognoser för sina kostnader och därmed underlätta att planera sin verksamhet.

Stadsledningskontoret ser också positivt på införandet av de föreslagna nya avgiftskategorierna som bedöms kunna bidra till stadens utveckling på ett positivt sätt.

Trafiknämnden har föreslagit att taxan ska gälla från den 1 juli 2021, men stadsledningskontoret har i samråd med trafiknämnden förstått att det är en fördel om taxan kunde börja gälla tidigare.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att föreslå att kommunfullmäktige godkänner förslaget till reviderad taxa för upplåtelse av offentlig

plats med polistillstånd, i enlighet med trafiknämndens förslag enligt bilaga 1 och 2 samt att återbetalning av avgifter för upplåtelse för byggetableringar, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut den 11 maj 1998 § 9 (dnr 379/1998), upphävs. Besluten föreslås gälla från den 1 maj 2021.

Reservationer m.m.

Trafiknämnden

Reservation anfördes av Rikard Warlenius m.fl. (V), enligt följande.

1. Att även fortsättningsvis undanta ideellt bedrivna stadsodling från avgift.
2. Att i övrigt godkänna kontorets förslag samt att anföra följande:

Vi menar att ideellt bedrivna stadsodlingar tillför nytta till allmänheten och bedrivs helt utan ekonomisk vinning, och att det därför är orimligt att lägga på avgifter på sådana verksamheter. När 14 000 elsparkcyklar för privatekonomisk vinning avgiftsfritt kan placeras ut i stadens mest centrala delar ter sig detta förslag som särskilt utmanande. Det finns en uppenbar risk att avgiften, om än ”symbolisk”, skulle leda till att existerande stadsodlingar läggs ner eftersom de helt saknar ekonomi. Att de aktiva eldsjälarna som trots problem med stöld och vandalisering fortsätter att odla tillsammans dessutom ska avkrävas avgifter är inte rättvist. Att beslutet knappast kommer att locka till nya stadsodlingar torde också vara givet. Eftersom vi månar om dessa initiativ avvisar vi därför förslaget.